

بنیاد فیریه فواجه نصیر طوسی

آیین‌نامه تأسیس و نحوه فعالیت فبرگزاریهای غیردولتی

مصوب ۱۳۸۴

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۲/۲۵ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۳۱۳۷۲ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۶ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به استناد بندهای (۱۵) و (۲۲) ماده (۲) قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - مصوب ۱۳۶۵ - آیین‌نامه تأسیس و نحوه فعالیت خبرگزاریهای غیردولتی را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- به منظور کمک به توسعه دسترسی همگانی به اطلاعات، روشن ساختن افکار عمومی، ارتقای سطح معلومات و دانش مردم، خبرگزاریهای غیردولتی که در این آیین‌نامه از این پس به اختصار «خبرگزاری» نامیده می‌شوند، می‌توانند براساس مفاد این آیین‌نامه تأسیس گردند.

ماده ۲- خبرگزاری مؤسسه‌ای است که با سرمایه غیر دولتی به وسیله اشخاص حقیقی و حقوقی تأسیس شده و مجاز است در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی نسبت به جمع‌آوری، پردازش و انتشار خبر، تحلیل، مصاحبه و گزارش در قالب نوشتار، صدا و تصویر در حوزه‌های داخلی و خارجی فعالیت کند.

ماده ۳- خبرگزاری در انتشار اخبار و اطلاعات به جز در موارد زیر آزاد است،

۱- اشاعه فحشا و منکرات از طریق ارایه تصاویر یا مطالب ضد اخلاقی و مستهجن.

۲- ترویج و اشاعه مطالب و موضوعات کفرآمیز و الحادی.

۳- توهین به مقدسات، اصول و مبانی دین اسلام و سایر ادیان.

۴- اهانت به مقام معظم رهبری و مراجع مسلم تقلید.

۵- هرگونه توهین و افترا به اشخاص حقیقی و حقوقی.

۶- ایجاد اختلاف میان اقشار جامعه به‌ویژه از طریق مسائل و اختلافات مذهبی، نژادی و قومی.

۷- اطلاعات مربوط به حریم خصوصی افراد.

۸- ترغیب و تشویق به اقدام علیه امنیت ملی شامل دعوت به شورش و آشوب علیه نظام و تجزیه کشور و دعوت به فعالیت‌های تروریستی.

۹- افشای اسناد و اطلاعات طبقه‌بندی شده رسمی کشور.

۱۰- نقل مطالب از کتب، مطبوعات و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی احزاب و گروه‌های ضد انقلاب و محارب به نحوی که تبلیغ آنها باشد.

تبصره ۱- مقدسات عبارتند از:

۱- معصومین و پیامبران (ص).

۲- کتابهای آسمانی.

۳- احکام ضروری دینی.

تبصره ۲- در صورت تخلف از موازین یادشده موارد توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کتباً به هیئت نظارت موضوع ماده (۱۳) این آیین‌نامه اعلام و در صورت تشخیص هیئت، پرونده به مرجع قضایی ارجاع می‌شود. هیئت در صورت لزوم می‌تواند نسبت به توقف فعالیت خبرگزاری تا صدور تصمیم دادگاه اقدام نماید.

ماده ۴- مصوبات شورای عالی امنیت ملی در خصوص انتشار اخبار پس از ابلاغ رسمی برای خبرگزاری لازماً اتباع است.

ماده ۵- در صورت عدم رعایت موازین اخلاقی یا مذهبی به‌جز موارد مندرج در ماده (۳) این آیین‌نامه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند به شرح زیر اقدام نماید.

الف - بار اول تذکر کتبی.

ب - بار دوم اخطار کتبی.

پ - بار سوم ارجاع موضوع به هیئت نظارت برای اتخاذ تصمیم لازم.

تبصره ۱- هیئت نظارت می‌تواند فعالیت‌های خبرگزاری را حداکثر تا سه روز متوقف نماید.

تبصره ۲- خبرگزاری در صورت تکرار تخلفات مشمول تبصره (۲) ماده (۳) می‌شود.

ماده ۶- خبرگزاری موظف است پاسخ یا توضیح اشخاص حقیقی یا حقوقی درخصوص مطالب مندرج در ارتباط با آنها را حداکثر ظرف ۲۴ ساعت پس از دریافت، منتشر نماید.

ماده ۷- واگذاری امتیاز خبرگزاری به غیر، ممنوع است مگر با اجازه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ماده ۸- شرایط متقاضی (صاحب امتیاز) و مراحل صدور مجوز تأسیس خبرگزاری به شرح زیر می‌باشد:

الف - شرایط متقاضی حقیقی عبارتست از:

۱- تابعیت ایرانی.

۲- حداقل ۳۰ سال سن.

۳- داشتن حُسن شهرت.

۴- التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۵- عدم حجر و ورشکستگی به تقلب و تقصیر.

۶- عدم عضویت در گروه‌های غیرقانونی و عدم سابقه محکومیت کیفری که موجب سلب حقوق اجتماعی باشد.

۷- داشتن کارت پایان خدمت و وظیفه یا معافیت دائم برای آقایان.

۸- داشتن حداقل مدرک کارشناسی یا مدرک معادل در علوم حوزوی به تأیید مراجع ذی ربط.

۹- دارا بودن حداقل پنج سال سابقه مدیریت اطلاع‌رسانی یا مدیرمسئولی یا سردبیری نشریات به تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ب- شرایط متقاضی حقوقی به شرح زیر می‌باشد:

۱- تابعیت ایرانی.

۲- اتمام مراحل قانونی ثبت شرکت یا مؤسسه.

۳- در اساسنامه مؤسسه یا شرکت فعالیت اطلاع‌رسانی به عنوان فعالیت مجاز پیش‌بینی شده باشد.

۴- مدیرعامل و اعضای هیئت‌مدیره مؤسسه یا شرکت باید واجد شرایط بخش (الف) این ماده باشند.

ماده ۹- در صورتی که صاحب امتیاز به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یکی از شرایط مقرر در این ماده را از دست بدهد، مجوز خبرگزاری لغو می‌گردد.

ماده ۱۰- صاحب امتیاز در قبال خط‌مشی کلی، فعالیتها و مطالبی که از طریق خبرگزاری انتشار می‌یابد، مسئول است.

تبصره - در صورتی که صاحب امتیاز شخص حقوقی است مدیرعامل (یا یکی از اعضای هیئت‌مدیره) که کتباً به (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) معرفی می‌شود مسئولیت فوق را به عهده خواهد داشت.

ماده ۱۱- صاحب امتیاز موظف است خود یا شخص دیگری را به عنوان سردبیر واجد شرایط به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی نماید.

تبصره - سردبیر معرفی شده باید دارای شرایط مندرج در بند (الف) ماده (۸) این آیین‌نامه باشد.

ماده ۱۲- در صورت فوت یا استعفای سردبیر یا از دست دادن یکی از شرایط مندرج در تبصره ماده (۱۱) این آیین‌نامه، صاحب امتیاز موظف است حداکثر ظرف دو ماه شخص واجد شرایط دیگری را به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی کند. چنانچه ظرف مهلت مقرر سردبیر معرفی نشود، فعالیت خبرگزاری به حالت تعلیق درآمده و پس از یک سال مجوز خبرگزاری لغو می‌شود.

ماده ۱۳- رسیدگی به صلاحیت متقاضی و سردبیر پیشنهادی، صدور مجوز و نظارت بر فعالیتهای خبرگزاری برعهده هیئت نظارت خواهد بود.

تبصره - هیئت نظارت برای تعیین صلاحیت، حسب مورد از وزارت اطلاعات، وزارت دادگستری و نیروی انتظامی استعلام می نماید.

ماده ۱۴- اعضای « هیئت نظارت بر خبرگزاریهای غیردولتی » عبارتند از:

۱- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان رییس.

۲- معاون ذریبط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان نایب رییس.

۳- مدیرعامل سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی.

۴- یک نفر از مدیران خبرگزاریهای غیردولتی به انتخاب خود آنان.

۵- یک نفر از اساتید حقوق به انتخاب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

۶- دو نفر صاحب نظر در حوزه اطلاعات و ارتباطات به انتخاب شورای عالی اطلاع رسانی.

تبصره ۱- مدت مسؤولیت اعضای انتخابی دو سال بوده و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۲- دبیرخانه هیئت در حوزه معاونت ذریبط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مستقر خواهد بود.

ماده ۱۵- صاحب امتیاز خبرگزاری موظف است حداکثر ظرف یک سال پس از اخذ مجوز فعالیت خود را آغاز کند، درغیراین صورت مجوز صادره لغو خواهد شد.

ماده ۱۶- هرگونه فعالیت تحت عنوان خبرگزاری به استثنای خبرگزاری هایی که به موجب قوانین خاص تأسیس شده یا می شوند، صرفاً در چارچوب این آیین نامه مجاز است.

تبصره - خبرگزاریهایی که تا قبل از تصویب و ابلاغ این آیین نامه براساس قوانین مربوط فعالیت داشته اند، موظفند حداکثر ظرف شش ماه نسبت به تطبیق شرایط خود با مفاد این آیین نامه اقدام نمایند. در غیراین صورت مجوز آنها لغو خواهد شد.

معاون اول رئیس جمهور - محمدرضا عارف